

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ЗАМЕСТНИК МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ
ПО ПРАВОСЪДНАТА РЕФОРМА И
МИНИСТЪР НА ВЪНШНИТЕ РАБОТИ

№ 01-00-291

София, 24 януари 2020 г.

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ НАРОДНО СЪБРАНИЕ
Вх. № <i>КВНО-053-16-48</i>
Дата: <i>07.02.2020</i> год.

ДО
Г-Н ГЕОРГИ ГЪОКОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА ПО
ВЗАИМОДЕЙСТВИЕТО С
НЕПРАВИТЕЛСТВЕНИТЕ ОРГАНИЗАЦИИ И
ЖАЛБИТЕ НА ГРАЖДАНИТЕ
44-ТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

Относно: становище по Национална гражданска инициатива "Национално единение за семейството и децата", внесена в КВНО на НС от Инициативен комитет

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ГЪОКОВ,

Във връзка с изготвяне на отговор до Комисията по взаимодействието с неправителствените организации и жалбите на гражданите на Народното събрание по Национална гражданска инициатива "Национално единение за семейството и децата", внесена от Инициативен комитет, Ви уведомяваме за следното:

По т.1 - „Да не се ратифицира от България Трети факултативен протокол към Конвенцията на ООН за правата на детето“¹

Защитата на правата на детето е сред националните приоритети на Република България в областта на правата на човека и съставлява съществен елемент от по-общата стратегическа цел на водената от страната ни вътрешна и външна политика за гарантиране на правата на личността, нейното достойнство, благоденствие и сигурност. В съответствие с разпоредбите на Конвенцията за правата на детето („КПД“), страната ни е възприела „ориентиран към правата на детето подход“ както провежданата от нея политика е насочена към развиване на капацитета на носителите на права и задължения и съблюдаване принципите за недопускане на дискриминация (член 2), на висшите интереси на детето като първостепенно съображение (член 3, параграф 1), на правото на живот, оцеляване и развитие (член 6) и зачитане възгледите на детето (член 12).

Предоставянето от разглеждания Трети факултативен протокол към Конвенцията за правата на детето на права и средства за тяхната защита и по-конкретно, на механизъм за разглеждане на индивидуални жалби, не съставлява прецедент. Освен Комитетът по правата на детето, понастоящем седем други договорни органи в системата на ООН за правата на човека предвиждат възможност за разглеждането на индивидуални жалби.

¹ Придружително писмо на НГИ „Национално единение за семейството и децата“, стр. 2, т. 1

Горепосочените глобални и регионални механизми предоставят солидна основа за упражняването на правата на човека и служат като отправна точка за насърчаване и проследяване на напредъка в тяхното осъществяване от страна на държавите – страни по съответните инструменти. Същевременно следва да се подчертае тяхната спомагателната роля, произтичаща от приоритетното значение, което се отдава на вътрешноправните средства за защита и изискването за изчерпване на предоставяните от тях възможности преди да се пристъпи към подаването на жалба пред съответния договорен орган. Изчерпването на тази възможност е само един от критериите за допустимост, предвидени във всеки от документите, въвеждащ механизъм за разглеждане на индивидуални жалби.

Не на последно място, по отношение на посоченото от Гражданската инициатива „Единение“ опасение, че ратифицирането на Третия факултативен протокол към конвенцията за правата на детето би „подтикнало децата посредством агенти на НПО да съдят родителите си“² следва да се подчертае, че правото на индивидуална жалба, предоставено от визирания протокол, не е равнозначно на право да се търси индивидуална отговорност на физически лица. Единствените субекти, срещу които би могла да бъде насочена жалба по предвидената в протокола процедура са държави - страни по Протокола под чиято юрисдикция попадат лицата - жертви на твърдяното нарушение.

Предвид изложеното, евентуално решение за присъединяване на Република България към Третия факултативен протокол на Конвенцията за правата на детето ще бъде взето в съответствие със съществуващите международноправни стандарти по защита правата на човека и поетите от страната ни ангажименти по релевантни международни договори, при съобразяване на обществения интерес и преди всичко, интереса на детето.

При всяко решение за присъединяване към международни инструменти и механизми се провежда съгласуване с ресорните ведомства с компетентност по съответните въпроси, като тяхното мнение има водещо значение, като се взимат предвид и проведените обществени консултации.

По т. 2 - „Подписването и ратифицирането на международни конвенции, съглашения и стандарти да се осъществява след широко обществено обсъждане от минимум шест месеца, осъществено на обществено-достъпна правителствена платформа, задължително огласено от средствата за масова информация“³

Следва да се отбележи, че предоставянето на възможност за гражданско участие при вземането на решения чрез обществено обсъждане е пряко свързано с прилагането на принципите за прозрачност и отчетност на управлението. С цел да бъде осигурено ефективното му приложение Съветът за административна реформа към Министерския съвет е утвърдил Стандарти за провеждане на обществени консултации. Допълнителна възможност за участие на гражданите, бизнеса и неправителствените организации в разработването на управленски решения предоставя и Порталът за обществени консултации, съставляващ централна, публична уеб-базирана информационна система, осигуряваща достъп до информация за планираните промени в политиките на Република България.

² Приложение 8 („Декларация за отказ от международните стандарти за сексуално обучение, против властването на НПО и приватизацията на социалния сектор, както и за независимост в работата на МОН“), б. В, т. 3 на стр. 3

³ Придружително писмо на НГИ „Национално единение за семейството и децата“, стр. 2, т. 2

По отношение на международните договори съществува законното изискване за „обстойно проучване“ (чл.3 ЗМДРБ⁴), на което да се основава предложението за сключване на даден договор. Доколкото осъществяването на вътрешната и външна политика на страната е основен прерогатив на Министерския съвет, външната политика следва да е функция от провежданата от изпълнителната власт цялостна политика. Именно с оглед на това, международните договори, които България сключва или към които се присъединява, не подлежат на самостоятелно обществено обсъждане. Техният обект на регламентация и заложените в тях цели са проекция на политиката на Правителството, заложена във вътрешните стратегически и политически документи. В съответствие с принципа на правовата държава за тези документи в българското законодателство е предвидено изрично изискването за публикуване за обществено обсъждане.

Освен това, при вземането на решение за присъединяване към международни инструменти и механизми се провежда междуведомствено съгласуване, като водещо значение има становището на ведомствата с компетентност по съответните въпроси, като се взимат предвид и проведените обществени консултации.

По отношение на необходимостта от обществено обсъждане за присъединяването на страната към Третия факултативен протокол към Конвенцията за правата на детето следва да се отбележи, че към настоящия момент няма внесено предложение до Народното събрание за неговото ратифициране със закон.

По т.14 – „Да не се предлагат в България стандартите на СЗО и UNICEF за прекалено ранно сексуално обучение“⁵

Цитираните в искането документи на СЗО⁶ са разработени Референтния център на Европейския регионален комитет на СЗО по въпросите на сексуално и репродуктивно здраве. Те имат незадължителен характер, насочени са към подготовката на професионални обучители (вкл. учители и възпитатели) с цел подпомагането им при предоставяне на научно обоснована информация за различните фази на развитие на децата и подходящите начини, съгласно възрастта им, за адресиране на различни въпроси от здравното образование.

Аналогично, в ръководството, разработено от ЮНЕСКО⁷ и УНИЦЕФ се посочва, че то е доброволно по своя характер, следва да се прилага съгласно специфичния национален контекст и съгласно утвърдените образователни програми в съответната държава.

Всяка държава решава самостоятелно дали, как и в каква степен да използва тези помагала.

⁴ Закон за международните договори на Република България (Обн., ДВ, бр. 97 от 13.11.2001 г.), чл.3.

⁵ Приложение 8 („Декларация за отказ от международните стандарти за сексуално обучение, против овластяването на НПО и приватизацията на социалния сектор, както и за независимост в работата на МОН“), т. 14 на стр.29

⁶ WHO Regional Office for Europe and BZgA “Standards for Sexuality Education in Europe: A framework for policy makers, educational and health authorities and specialists” <https://www.bzga-whocc.de/en/publications/standards-in-sexuality-education/>

⁷ International technical guidance on sexuality education: an evidence-informed approach <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000260840>

По отношение на конкретното съдържание на цитираните програми, както и възрастовите особености по здравно обучение, този въпрос не е от компетентността на Министерство на външните работи.

ЕКАТЕРИНА ЗАХАРИЕВА

